

Modul 4

Undervisningssted: kompetansesentrene

Tegnspråk				Tema				
Emner	T	Grammatikk	T	Døves kultur og historie	T	Andre temaer	T	
Tall og tellesystem	11	Orale komponenter: Ordbilde	2			Barnehage- og skolerelaterte emner :		
Mat og drikke		Egne munnstillinger	2			A: Førskolebarns rett til opplæring		2
Tur til byen		Tegndanning: Ettmorfemiske og flermorfemiske tegn.	2			B: Audiopedagogisk tilrettelegging i barnehagen.		2
Hus og hjem/daglige gjøremål						Foreldre og familie: Om selvutvikling		2
Tegnspråktekster						Kommunikasjon og språk: Tospråklighet 1		2

Modul: 4 Tegnspråk

Mål:

- øve uttrykksmåter til modulens språkfunksjoner
- få erfare å føre en samtale på tegnspråk i realistiske situasjoner
- kunne avlese korte fortellinger og selv fortelle en kort fortelling

Emne	Arbeidsmåte	Materiell/kilder
Tall og tellesystem Alder, kroner, dato, klokka - Tegndanning: Ettmorfemiske og flermorfemiske tegn.	Presentasjon 1 Kommunikasjonsøvelser: 4-P1a: Klokka	Transparenter, skriftlig tekst
Mat og drikke - Egne munnstillinger	Presentasjon 2 Kommunikasjonsøvelser: 4-P2a: Stasjonsøvelser 4-P2b: "Gi og motta instruksjoner" 4-P2c: Forklare og repetere	Kommunikasjonskort Gjenstander Billedmateriell
Tur til byen Kafébesøk	Presentasjon 3	
Hus og hjem/daglige gjøremål - Orale komponenter: Ordbilde	Presentasjon 4 Kommunikasjonsøvelser: 4-P4a: Gjenfortelle 4-P4b: "Vår drømmedag"	Situasjonsbilder Grovkisse til dagsplan Situasjonsbilder
Tegnspråktekster	Avlesning og egenproduksjon I fellesskap lage enkle tegnspråktekster	Materiell fra Døves Media og fra Møller kompetansesenter. www.erher.no Billedmateriell (pekebøker, tegneserier osv.) Skriftlig materiell (barnebøker)

Språkfunksjoner: Fortell, forklare/instruere/oppfordre, rose, irettesette, spørre, bekrefte, benekte, følelser

FORSLAG TIL ARBEIDSMÅTER

Modul 4

Presentasjon 1: Tall og tellesystemer

– **Grammatikk: Tegndanning: Ettmorfemiske. Flermorfemiske tegn.**

Repeter grunntallene som var et emne i modul 2. Presenter så for foreldrene hvordan flermorfemiske tegn knyttet til alder, kroner, dato og klokka utføres. Arbeid etterpå med å gjenfortelle en skriftlig tekst der tellesystemene er inkludert. I den skriftlige teksten bør man få med språkhandlinger som foreldrene har øvet på i de tidligere modulene.

Kommunikasjonsøvelse

4-P1a: Klokka

Foreldrene jobber sammen to og to. Oppgavearkene består av mange klokker uten visere. Fasitene består av klokker med visere.

Oppgaven er å fortelle de ulike klokkeslettene i fasiten til personen som har det tilhørende oppgavearket. Denne personen skal tegne visere på de ulike klokkene på oppgavearket.

Presentasjon 2: Mat og drikke

– **Grammatikk: Egne munnstillinger**

Repeter tegn fra emnet mat og drikke i modul 2. Gå så videre med dette emnet med utgangspunkt i de forslagene dere fikk inn fra foreldrene i modul 2. Hvis det ikke kom inn noen forslag kan dere kanskje denne gangen fokusere på middagsmat.

Kommunikasjonsøvelser

4-P2a: *Stasjonsøvelser: kommunikasjonskort*

Lag fire forskjellige samtaler der mat og drikke er tema. På hver stasjon finnes det to kommunikasjonskort som utgjør en samtale mellom to personer. Kortene består av en norsk versjon og en

tegnspråkversjon. Det skal være to foreldre ved hver stasjon. Det bør være en lærer ved hver stasjon som kan hjelpe foreldrene i gjennomføringen.

4-P2b: *Gi og motta instruksjoner:*

Gruppen, inkludert lærer, sitter i en ring. Ved denne øvelsen har man behov for hver sin pult der det skal ligge ulike gjenstander. Ved hver gjenstand ligger det en veiledningslapp som forklarer hva som skal skje med den aktuelle gjenstanden.

Eks. “ Du skal be den som sitter til høyre for deg å åpne denne flasken og fylle den halvfull med vann”.

4-P2c: *Forklaringer: billedmateriell*

Foreldrene jobber i par. De har fått utdelt hvert sitt bilde, som er helt like. Den ene velger seg et område på bildet ved hjelp av et hullkort. Det aktuelle området skal han/hun beskrive til den andre personen. Mottakeren har også et hullkort som han/hun skal plasseres på sitt bilde ut fra de beskrivelser som blir gitt.

Presentasjon 3: Tur til byen

Legg informasjonen om turen inn i selve undervisningen. Fint om det er en forholdsvis liten gruppe. Lærer forteller på tegnspråk om ting dere ser og opplever på turen. Gå på kafé. Hva koster ting? Hvilke kaker er best? osv.

Presentasjon 4: Hus og hjem/daglige gjøremål

- Grammatikk: Orale komponenter: Ordbilde

Intensjonen med emnet *Hus og hjem/daglige gjøremål* er å få til samtaler med foreldrene omkring dagligdagse situasjoner i hjemmet. Ta utgangspunkt i ulike situasjonsbilder for å øve på modulenes ulike språkfunksjoner.

Hus og hjem/daglige gjøremål er emne i de 8 første modulene.

Foruten å øve på ulike språkfunksjoner bør en legge til rette for at foreldrene i løpet av disse modulene lærer tegn og uttrykksmåter for:

- aktiviteter og rutiner knyttet til hjemmet
- lære tegn for ting i huset
- kroppen
- hvem bestemmer over kroppen min?

DVDen *Min kropp 3 -11 år* vil være et egnet materiell til de to siste emnene.

Kommunikasjonsøvelser

4-P4a: Foreldrene kan gjenfortelle hovedinnholdet fra samtalene til hverandre.

4-P4b: “Vår drømmedag”. Foreldrene jobber sammen to og to. De skal med utgangspunkt i en grovskisse til en dagsplan lage en oversikt som viser hvordan deres drømmedag ville ha vært. Samtalen de i mellom skal foregå på tegnspråk, og lærer må være tilgjengelig slik at de kan spørre om tegn og uttrykksmåter. Resultatet legges frem for resten av gruppa.

Tegnspråktekster

Disse aktivitetene bør bli lagt til slutt i modulen. Fortellingene må være korte og innholdet må bygge på de allerede gjennomgåtte emnene. Avlesningen kan kanskje nå foregå i språklaboratoriet med oppgaver knyttet til de forskjellige tegnspråktekstene.

Modulene 1 - 4
Emne: Hus og hjem/daglige gjøremål

Modul 1		Modul 2	
Situasjoner:	Språkfunksjoner	Situasjoner:	Språkfunksjoner
Kle på/ av seg Legge seg/stå opp “Min pekebok”	- fortelle - forklare/instruere/oppfordre - rose - igrrettesette - spørre - bekrefte - benekte - følelser	“Min morgen” - på badet - på kjøkkenet	- fortelle - forklare/instruere/oppfordre - rose - igrrettesette - spørre - bekrefte - benekte - følelser
Situasjonene foregår på soverommet. Ta med beskrivelse av vekkeklokke med vibrator. Blinklys og barnevakt.		Situasjonene foregår på bad og kjøkkenet. Ta med beskrivelser av blinklysanlegget for telefon, ringeklokke, brannalarm.	
Modul 3		Modul 4	
Situasjoner:	Språkfunksjoner	Situasjoner:	Språkfunksjoner
Barnefest - lek og spill - ved matbordet	- ønske velkommen/ gratulere/ takke - fortelle - forklare/instruere/oppfordre - rose - igrrettesette - spørre - bekrefte - benekte - følelser	“Min dag” - morgen - lek - middag - barne-tv - kveld	- fortelle - forklare/instruere/oppfordre - rose - igrrettesette - spørre - bekrefte - benekte - følelser
Situasjonene foregår i stua.		Situasjonene foregår ulike steder i huset.	